

Megalakult az MTA Táncstudományi Munkabizottsága

Amint arról lapunk 2009/2. számában már hírt adtunk, az MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya 2009. október 26-án támogatta a Táncstudományi Munkabizottság létrehozására irányuló előterjesztést. A munkabizottság célja a Magyarországon folyó táncutató munka összefogása, fő irányainak megtervezése, a táncutató tematikai és intézményi széttagoltságának enyhítése; továbbá a táncutató / koreológia mint multi- illetve interdiszciplináris tudományág meghatározásának előmozdítása és szerepkörének erősítése a tudományágak rendszerében; emellett a tánc társadalmi elismertségének erősítése a táncról való rendszerezett szakmai tudás hatékony növelése és népszerűsítése révén; s végül a Magyar Tudományos Akadémia általános kutatásméleti, módszertani, kutatásszervezési és tudománypolitikai ideáljainak és elvárásainak közvetítése a táncutató területén. A testület, amely – hosszas egyeztetések és előkészületek után – 2010. május 19-én tartotta első ülését, az MTA felkérése alapján 15 fővel alakult meg. Elnöke Andrásfalvy Bertalan DSc, társelnöke Körtvélyes Géza DSc, titkárai Bolvári-Takács Gábor PhD és Felföldi László PhD, tanácsadója Vitányi Iván DSc, tagjai pedig Angelus Iván PhD, Barna Gábor DSc, Fügedi János PhD, Jakabné Zórándi Mária DLA, Kovács Gábor PhD, Kővágó Sarolta CSc, Mizerák Katalin PhD, Nagy Péter PhD, Ratkó Lujza CSc, Sirató Ildikó PhD. Az MTA nevében a megbízó levelet Bartha Elek DSc, a Néprajzi Bizottság elnöke nyújtotta át. A testület a továbbiakban számít Kővágó Zsuzsa, Major Rita és Szűdy Eszter táncutatók közreműködésére is.

A munkabizottság elfogadta programját, amelynek gerincét a táncutató kutatások helyzetének felmérése, a táncutató bibliográfia összeállítása, a források feltárása, a kutatói utánpótlás nevelése és szakmai rendezvények (elsőként november 10-én Dienes Valéria- emlékülés a Magyar Tudományos Akadémián) jelentik. A további üléseket, kéthavonta, mindig más-más kutatóhelyen tartják, így a testület a helyszínen ismeri meg az ott folyó munkát. A következő fél évben az MTA Zenetudományi Intézet Néptánc Osztálya, az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Táncarchívuma, a Szegedi Tudományegyetem Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszéke, valamint a Magyar Táncművészeti Főiskola Táncutató Kutatóközpontja lesznek a házigazdák. Elfogadták azt is, hogy ülésenként egy-egy tag kutatómunkájának eredményeiről székfoglalót tartson. A munkabizottság saját honlapot készít, amely ősztől lesz elérhető.

Bolvári-Takács Gábor

OTKA pályázati eredmény a Magyar Táncművészeti Főiskolán

Az OTKA Bizottság 2010. január 13-ai döntése alapján a Magyar Táncművészeti Főiskola kutatócsoportja (vezetője: Bolvári-Takács Gábor PhD, főiskolai tanár; senior kutatók: Major Rita tanszékvezető főiskolai tanár, Fuchs Livia főiskolai docens; kutatók: Macher Szilárd egyetemi docens, Nagy Péter PhD, adjunktus, Gara Márk tanársegéd) által 2009. szeptember 29-i határidővel benyújtott, K 81672 nyilvántartási számú, A magyar színpadi táncutató történetének forrásai című pályázata 4 év futamidőre (2010-2013) 15.888.000,- Ft támogatást nyert. A pályázat szakmai háttérintézménye a Magyar Táncművészeti Főiskola Táncutató Kutatóközpontja.

A kutatás célja, hogy különböző megközelítésekkel és időhatárok között, alaputató-jelleggel érjen el tudományos eredményeket a színpadi táncutató hazai története forrásainak feltárásában és feldolgozásában. A kutatáson belül az alábbi témakörök különülnek el (időrendi sorrendben):

1. A magyar színpadi táncutató történet forrásai a korabeli tudósítások, kritikák, esztétikai jellegű viták, értekezések tükrében (18-19. század)
2. A színpadi táncutató hatása a hazai egyházi kultúrára: a táncról folyó morális vita (1900-1944)
3. A színpadi táncutató-képzés magyarországi intézményesülésének első negyedszázada (1937-1961)
4. Az Állami Balett Intézet 1958-60 között végzett évfolyamai tagjainak művészi pályaképe
5. Az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Táncarchívuma egyes leltározatlan és feltáratlan hagyatékainak feldolgozása

A kutatás módszerei: levéltári forráskutatás, irattári forráskutatás, statisztikai adatok összegyűjtése, bibliográfiai kutatás, vizuális dokumentumok feltárása, visszaemlékezések és oral history.

Az egyes témakörök részletezése:

ad 1. A magyar színpadi táncutató történet forráskutatásában régóta aktuális és fontos feladat lenne a sajtóanyagok feltárása. A korabeli tudósítások, kritikák, esztétikai jellegű viták, értekezések tükrében a korszak táncutató története mélyebb összefüggéseiben tárulhat fel a kutató előtt. Eddig nem történt meg a magyar tánckritika teljes értékű feltárása, így a jelen kutatás megkísérli összegyűjteni és a további kutatás számára hozzáférhetővé tenni a korai magyar tánckritika forrásait. A kutatás kezdőpontja a magyar sajtó kezdeteivel függ össze, végpontja pedig a kiegyezés éve, 1867.

ad 2. A táncról folyó morális vita számos átalakuláson ment át az évszázadok folyamán. Ebben az – egyébként az ókori eredetű – polémiában az egyik legjelentősebb változás a reformáció volt,